

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/149/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200771
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200771.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: Y. V. TABAK PRESS LM, Železničarska 402, Topoľčany, IČO: 33 129 797, právne zastúpenej: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária s.r.o., Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, proti žalovanej: Slovenskej obchodnej inšpekcii, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, Prievozská 32, poštový priečinok 29, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. SK/0995/99/2013 zo dňa 01. júla 2014, konajúc o odvolaní žalovanej voči rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/145/2014-65 zo dňa 28. januára 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/145/2014-65 zo dňa 28. januára 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 11S/145/2014-65 zo dňa 28.01.2015 zrušil rozhodnutie žalovanej č. SK/0995/99/2013 zo dňa 01.07.2014 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a zároveň zaviazal žalovanú nahradiť žalobkyni trovy konania v sume 418,40 €.

Napadnutým rozhodnutím žalovanej bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola žalobkyni uložená pokuta vo výške 600 € pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2007 Z. z.“) vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku, nakoľko v čase kontroly dňa 18.07.2013 bol v prevádzke žalobkyne (Stánok TABAK PRESS LM, Železničná stanica, M. Rázusa, Topoľčany) vykonaný kontrolný nákup cigariet zn. PETRA v celkovej hodnote 2,90 €, pri ktorom nebol vydaný doklad o kúpe, čím sa žalobkyňa dopustila správneho deliktu.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, preto rozhodnutie žalovanej zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie podľa ust. § 250j ods. 2 písm. d/ OSP. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zvolený postup pri ukladaní sankcie, a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov na takýto postup, pričom poukázal na zásady trestania za správne delikty, ktoré musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie žalovaná, ktorá uviedla, že aplikácia zásad trestného práva, konkrétne v danom prípade absorpčnej zásady pri viacčinnom súbehu rôznorodom, sa v podmienkach administratívneho trestania javí v uvedenom špecifickom prípade pri preukázanom porušení rôznych povinností, chrániacich rozdielny objekt záujmu ochrany práv a oprávnených záujmov spotrebiteľa, stanovených viacerými zákonmi v oblasti ochrany spotrebiteľa, obsahujúcich vlastný sankčný mechanizmus a zakotvenú obligatórnu povinnosť uloženia pokuty, ako neaplikovateľná v praxi vzhľadom na špecifickosť samotnej úpravy. Orgán dozoru má obligatórnu povinnosť postihovať každé zistené porušenie povinnosti v intenciách príslušného porušeného zákona. Pričom na rozdiel od Trestného zákona, kde sú uvedené všetky jednotlivé skutkové podstaty trestných činov, sadzby trestov a ustanovenia o posúdení závažnosti skutku, pri skutkových podstatách jednotlivých správnych deliktov je toto všetko uvedené v rámci jednotlivých samostatných právnych predpisov.

Ďalej žalovaná poukázala na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ústava“), podľa ktorého štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, z čoho vyplýva, že prvostupňový orgán bol povinný k uloženiu pokuty pristúpiť. Samotný zákon o ochrane spotrebiteľov a zákon o ochrane nefajčiarov neumožňuje pokutu odpustiť či ako sankciu uložiť napr. pokarhanie, upozornenie a pod..

Žalovaná uviedla, že sa oboznámila s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Sžn/68/2004 a 8Sžo/28/2007, pričom poznamenala, že sa jedná o rozdielnu právnu situáciu, nakoľko v uvedených prípadoch bolo zo strany Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za rozporné so zákonom ukladať dvoch a viacerých pokút pre porušenie dvoch povinností za jeden skutok v rámci jednej právnej úpravy.

Žalovaná taktiež poukázala na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sžd/26/2011, kde išlo o dva rozdielne skutky zistené pri jednej kontrole, za ktoré bola uložená v každom prípade pokuta samostatne v dvoch samostatných konaniach. K tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal stanovisko, že zákonnosti postupu neprotirečí správne trestanie, ktoré síce vychádza z jedného kontrolného zistenia, ale z rôznych skutkov.

Žalovaná vyslovila zásadnú obavu, že posudzovanie jedného protiprávneho konania a prípadné ukladať sankcie zaň podľa iného právneho predpisu je opodstatnené hodnotiť ako nezákonný postup správneho orgánu, zakladajúci stav právnej neistoty a popierajúci princíp predvídateľnosti rozhodovania orgánu dozoru.

Žalovaná má za to, že je vylúčený súbeh deliktov rovnakej právnej kategórie, ak chránia odlišný spoločenský záujem.

Žalovaná poukazuje na to, že zo znenia § 24 ods. 1 zákona 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva skutočnosť, že správny orgán je povinný sankcionovať každé zistené porušenie povinností zákona o ochrane spotrebiteľa, tzn. zákon o ochrane spotrebiteľa nestanovuje výnimky, kedy je možné upustiť od uloženia sankcie. Žalovaná zdôraznila, že nemôže svojvoľne obchádzať zákon, tým že upustí od postihu žalobkyne, nakoľko v prípade bezdôvodného upustenia od postihu by bola porušená zásada rovnosti účastníkov správneho konania v iných obdobných prípadoch.

Správne konanie prebiehalo na základe ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý žalobkyňa svojím konaním porušila. Žalovaná konala na základe zákona a v medziach zákona na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Žalovaná je toho názoru, že skutkový stav bol jednoznačne preukázaný, správne právne posúdený a pokuta uložená žalobkyni oprávnená a v súlade so zákonom o ochrane spotrebiteľa.

Žalovaná namietla taktiež skutočnosť, že krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zvolený postup pri ukladaní sankcie a zároveň je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov na takýto postup, pričom vo výrokovej časti predmetného rozsudku krajský súd uviedol, že rozhodnutie žalovanej zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie iba podľa ust. § 250j ods. 2 písm. d/ OSP (t.j. rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov). Obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku je čo do rozsahu dôvodov, pre ktoré došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovanej, širší ako samotný výrok rozsudku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla žalovaná, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre podľa ust. § 220 OSP zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol alternatívne, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Nitre zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom v oboch alternatívach žalobkyni nepriznal právo na náhradu trov konania.

K odvolaniu žalovanej sa svojim podaním vyjadrila prostredníctvom právneho zástupcu žalobkyňa, ktorá vyslovila nesúhlas s názorom žalovanej, že v danom prípade sa jednalo o dva odlišné skutky, nakoľko podľa právnej teórie je možné za skutok považovať dej, ktorý prebieha v určitom priestore, čase a medzi určitými osobami. Vzhľadom na uvedené poukázala na zásadu zákazu dvojitého trestania za jeden skutok. Podľa žalobkyne zásada ne bis in idem nepripúšťa, aby jeden subjekt za jeden skutok, napriek porušeniu alebo ohrozeniu viacerých chránených záujmov upravených v rôznych právnych normách, niesol viac sankcií.

V danom prípade žalobkyňa zdôraznila, že sankcia za jeden predmetný skutok bola prejednaná v správnych konaniach podľa Správneho poriadku jedným správnym orgánom, ktorý mal vedomosť o oboch konaniach, keďže začali na podnet jednej kontroly, t.j. správny orgán už v čase vydania napadnutého rozhodnutia vedel, že za ten istý skutok už bola uložená v inom konaní sankcia.

Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdiť a zároveň žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 177,86 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovanej je potrebné priznať úspech z dôvodu závažného procesného pochybenia.

Z obsahu predloženého spisu odvolací súd zistil skutkový stav, ktorý nebol medzi stranami sporný tak, že inšpektori Slovenskej obchodnej inšpekcie vykonali dňa 18.07.2013 o 10:50 hod. v prevádzkarni žalobkyne stánku TABAK PRESS LM, Železničná stanica, M. Rázusa, Topoľčany kontrolu dodržiavania povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. a dodržiavanie zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“). Z inšpekčného záznamu vyplýva, že dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov bolo preverené vykonaním kontrolného nákupu, ktorý bol vykonaný osobou mladšou ako 18 rokov, pri ktorom boli požadované cigarety zn. PETRA predavačkou v kontrolovanej prevádzkovej jednotke p. K. C. odpredané v cene 2,90 €, pričom osobe mladšej ako 18 rokov nebolo predávajúcim odopreté predat tabakový výrobok. Predavačka p. K. C. vykonala obsluhu a doklad o kúpe nebol vydaný v žiadnej forme. Až po preukázaní sa služobnými preukazmi predavačka vydala doklad o kúpe, na ktorom boli uvedené dva druhy cigariet, teda predavačka nablokovala dva

nákupy spolu. Z oznámenia o začatí správneho konania zo dňa 04.02.2013 vyplýva, že na základe nedostatkov zistených pri výkone kontroly bolo voči žalobkyni začaté správne konanie o uložení pokuty podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., ktorá bola žalobkyni uložená rozhodnutím č. P/0162/04/13 zo dňa 14.11.2013 vo výške 600 € pre porušenie povinnosti podľa ust. § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z., v zmysle ktorého je predávajúci povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku. Napadnutým rozhodnutím žalovanej č. SK/0995/99/2013 zo dňa 01.07.2014 bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie, ktorým bola žalobkyni uložená pokuta vo výške 600 € pre porušenie povinnosti predávajúceho podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z.. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 11S/145/2014-65 zo dňa 28.01.2015 zrušil rozhodnutie žalovanej č. SK/0995/99/2013 zo dňa 01.07.2014 a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie podľa ust. § 250j ods. 2 písm. d/ OSP. Vo svojom rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že v ten istý deň 18.07.2013 o 13:00 hod. bol spísaný ďalší inšpekčný záznam z rovnako zameranej kontroly v ďalšej prevádzke žalobkyne, v stánku TABAK PRESS LM na ul. Cyrila Metoda v Topoľčanoch. Kontrolný nákup opätovne vykonala osoba mladšia ako 18 rokov. Správny orgán prvého stupňa vydal dňa 04.10.2013 oznámenie o začatí správneho konania o uložení pokuty podľa ust. § 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. pre porušenie ust. § 6 ods. 2 tohto zákona. Správny orgán prvého stupňa vydal dňa 13.12.2013 rozhodnutie č. F/0161/04/13, ktorým uložil žalobkyni ako účastníčke konania pokutu 2000 € za porušenie ust. § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z.. Krajský súd skonštatoval, že je nepochybné, že správny orgán prvého stupňa vydal vo vzťahu k žalobkyni dve rozhodnutia, ktorými jej uložil dve pokuty. V predmetnej veci sa súd prioritne zaoberal zákonnosťou postupu správnych orgánov, ktorí zvolili pri ukladaní sankcií. Prvostupňový súd uviedol, že správne delikty patria do kategórie trestných obvinení v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a pri nedostatku špeciálnej úpravy v oblasti správneho trestania treba aplikovať pravidlá pre ukládanie trestov podľa trestného zákona. Správny orgán prvého stupňa teda uložil žalobkyni dve pokuty za zbiehajúce sa správne delikty, hoci podľa vyššie uvedených zásad platných pre správne trestanie mal uložiť len jednu pokutu. Podľa krajského súdu rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zvolený postup pri ukladaní sankcie a zároveň je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov na takýto postup.

Pokiaľ žalovaná v odvolaní namietala, že výrok krajského súdu nekorešponduje s odôvodnením rozsudku odvolací súd jeho námietku považoval za dôvodnú. Žalovaná namietla skutočnosť, že krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku dospel k záveru, že rozhodnutie žalovanej vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pokiaľ ide o zvolený postup pri ukladaní sankcie a zároveň je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov na takýto postup, pričom vo výrokovej časti predmetného rozsudku krajský súd uviedol, že rozhodnutie žalovanej zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie iba podľa ust. § 250j ods. 2 písm. d/ OSP (t.j. rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov). Obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku nekorešponduje s výrokom rozsudku, nakoľko rozsah dôvodov, pre ktoré došlo k zrušeniu rozhodnutia žalovanej je širší ako samotný výrok rozsudku. Na základe uvedenej skutočnosti je rozsudok krajského súdu nepreskúmateľný pre jeho nezrozumiteľnosť.

Účastník konania má právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré dáva odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky a je súčasťou obsahu práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia predstavuje závažné procesné pochybenie súdu spočívajúce v odňatí možnosti konať pred súdom, ktoré zákonodarca spája s odvolacím dôvodom podľa ust. § 205 ods. 2 v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup pred všeobecným súdom, ktorý predstavuje taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedenej skutočnosti zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/145/2014-65 zo dňa 28.01.2015 a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa ust. § 250ja ods. 3 veta druhá v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ a § 221 ods. 2 OSP.

Povinnosťou krajského súdu bude v ďalšom konaní vyššie uvedenú vadu odstrániť vysporiadajúc sa

zároveň s argumentáciou žalovanej v odvolaní a vo veci samej opätovne rozhodnúť. Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane náhrady trov odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.